

## 2017–2018 IR 2018–2019 MOKSLO METŲ PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS BENDRASIS UGDYMO PLANAS

### I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrasis ugdymo planas (toliau – Bendrasis ugdymo planas) reglamentuoja pradinio ugdymo programos, specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir / ar kitu ugdymu programų), pradinio ugdymo individualizuotos programos, pradinio ugdymo programos ją pritaikius mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, suaugusiųjų pradinio ugdymo programos (toliau – Pradinio ugdymo programa), taip pat ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokyklose.

2. Bendrojo ugdymo plano paskirtis – apibrėžti Pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatas, kuriomis vadovaudamasi mokykla gali savarankiškai ir tikslingai, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės poreikius, planuoti ir organizuoti pradinį ugdymą.

3. Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos:

3.1. **Kontrolinis darbas** – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinių žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

3.2. **Išlyginamoji klasė** – klasė, sudaryta iš mokinių, nutraukusių mokymąsi ar nesimokiusių kai kurių bendrojo ugdymo dalykų.

3.3. **Laikinoji grupė** – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, dalykui diferencijuotai mokytis ar mokymosi pagalbai teikti.

3.4. **Mokyklos ugdymo planas** – mokykloje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendrojo ugdymo planu.

3.5. **Pamoka** – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

3.6. **Specialioji pamoka** – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta padėti įveikti mokymosi sunkumus, ar išskirtiniams gabumams ugdyti.

3.7. **Specialiosios pratybos** – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimties ar įgyties sutrikimams kompensuoti, plėtojant gebėjimus ir galias.

3.8. **Ugdymo planas** – ugdymo programos įgyvendinimo aprašas.

3.9. Kitos Bendrajame ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

### II SKYRIUS MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

4. Mokyklos 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metų pradinio ugdymo planas (toliau – Mokyklos ugdymo planas) rengiamas vadovaujantis Bendrojo ugdymo planu, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 1 priedo „Pradinio ugdymo bendroji programa“ (toliau – Bendroji

programa) nuostatomis dėl ugdymo turinio kūrimo ir mokymosi pasiekimų, Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308 „Dėl Geros mokyklos koncepcijos patvirtinimo“, pradinį ugdymą, neformalųjį vaikų švietimą ir mokyklos veiklą reglamentuojančiais teisės aktais ir mokyklos strateginiu planu.

5. Mokykla, rengdama Mokyklos ugdymo planą, turi remtis švietimo stebėsenos, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenimis ir rekomendacijomis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, mokyklos įsivertinimo ir išorės vertinimo duomenimis.

6. Rengiant Mokyklos pradinio ugdymo planą, mokyklos vadovo įsakymu sudaroma darbo grupė, į kurią bendradarbiavimo pagrindais įtraukiama mokytojų, mokyklos administracijos, mokyklos vaiko gerovės komisijos atstovų, tėvų (globėjų).

7. Mokykla, rengdama vienerių arba dvejų metų Mokyklos ugdymo planą, apsisprendžia dėl jo struktūros, nuostatų detalizavimo. Mokyklos plano struktūra ir jo dalys neprivalo atitikti Bendrojo ugdymo plano struktūros. Mokyklos ugdymo plane nustatomos pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatos, kurios atspindi pradinio ugdymo organizavimo specifiką konkrečioje mokykloje.

8. Įgyvendinanti kelias bendrojo ugdymo programas (pvz., pradinio, pagrindinio, vidurinio) mokykla gali rengti vieną bendrą visoms programoms arba atskirą tik pradinio ugdymo programos įgyvendinimo Mokyklos ugdymo planą.

9. Mokyklos ugdymo planą mokyklos vadovas tvirtina iki ugdymo proceso pradžios, projektą suderinęs su mokyklos taryba, savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (kitose mokyklose).

10. Mokyklos ugdymo plane įteisinami mokyklos bendruomenės susitarimai dėl:

10.1. prioritetinių ugdymo tikslų ir uždavinių, keliamų mokyklos numatytam ugdymo laikotarpiui (metams, dvejiems ar kt.);

10.2. pradinio ugdymo proceso organizavimo laikotarpių (pusmečiai, trimestrai ar kiti);

10.3. Bendrajai programai įgyvendinti skiriamų ugdymo valandų paskirstymo varianto (-ų), numatyto (-ų) Bendrojo ugdymo plano 23 punkte, pasirinkimo, ugdymo valandų konkrečiai klasei paskirstymo;

10.4. ugdymo turinio formavimo (integralaus, dalykinio ir (ar) mišraus ugdymo), mokymosi organizavimo formų (pamoka, projektinė, kūrybinė veikla ir pan.);

10.5. ugdymo turinio planavimo laikotarpių, struktūros ir kitų su ugdymo turinio planavimu susijusių aspektų;

10.6. edukacinių erdvių kūrimo, panaudojimo ir pritaikymo, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, keliamus ugdymo tikslus;

10.7. Bendrosios programos pritaikymo mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių dėl išskirtinių gabumų, įgimtų ar įgytų sutrikimų, nepalankių aplinkos veiksnių, ir pradinio ugdymo individualizuotos programos įgyvendinimo;

10.8. švietimo pagalbos mokiniui ir mokytojui teikimo (pvz., mokymosi pagalbos esant žemiems mokinių pasiekimams ar mokiniui(-iams) susiduriant su mokymosi sunkumais ar siekiant kompensuoti mokymosi pasiekimų skirtumus, susidariusius dėl mokymosi pagal kitos šalies pradinio ugdymo programą (papildomų ugdymo valandų skyrimo, atsakingų asmenų ar specialistų komandos sudarymo ir kt.);

10.9. ugdymo valandų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, panaudojimo;

10.10. klasių dalijimo į grupes, mažiausio mokinių skaičiaus jose nustatymo, laikinųjų grupių sudarymo;

10.11. prireikus – klasių jungimo, jungtinei klasei skiriamų valandų skaičiaus, jungtinės klasės veiklos organizavimo;

10.12. mokinių mokymosi krūvio reguliavimo priemonių: pasiekimų patikrinamųjų darbų organizavimo būdų (kontrolinių, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo testų, savarankiškų darbų ir kt.) ir laikotarpių, didžiausio patikrinamųjų darbų skaičiaus per savaitę, namų darbų skyrimo;

10.13. mokinių ugdymo pasiekimų ir pažangos vertinimo metodikos ir tvarkos;

10.14. vadovėlių ir kitų mokymo(si) priemonių pasirinkimo, naudojimosi jomis mokykloje principų ir tvarkos;

10.15. pažintinės ir kultūrinės veiklos organizavimo;

10.16. neformaliojo vaikų švietimo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (derinant su Bendrosios programos dalykų ugdymo programomis ar vykdant atskiras programas), skiriamų ugdymo valandų, mokinių skaičiaus grupėse;

10.17. prevencinių ir kitų ugdymo programų pasirinkimo ir jų įgyvendinimo (integruojant į Bendrosios programos dalykus ar vykdant atskiras programas, skiriant joms tikslines ugdymo valandas);

10.18. bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais) tikslų ir formų;

10.19. kitų šio dokumento 10 punkte nurodytų, tačiau mokyklai svarbių pradinio ugdymo programos įgyvendinimo nuostatų.

11. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, Mokyklos ugdymo plane gali būti įteisinti ir kiti Bendrajame ugdymo plane nenumatyti sprendimai, jei mokyklai pakanka mokymo lėšų ir tiems sprendimams pritaria mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliojamas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimas (savininkas) (kitos mokyklos).

### **III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROCESO TRUKMĖ**

12. 2017–2018 mokslo metai ir ugdymo procesas prasideda 2017 m. rugsėjo 1 d. Ugdymo proceso trukmė – 170 ugdymo dienų.

13. 2018–2019 mokslo metai ir ugdymo procesas prasideda 2018 m. rugsėjo 1 d. Ugdymo proceso trukmė – 175 ugdymo dienos.

14. 2017–2018 mokslo metais:

14.1 mokiniams skiriamos atostogos:

Rudens	2017-10-30–2017-11-03
Žiemos (Kalėdų)	2017-12-27–2018-01-03
Žiemos	2018-02-19–2018-02-23
Pavasario (Velykų)	2018-04-03–2018-04-06

14.2. valstybinė mokykla (biudžetinė įstaiga), vykdanči ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokykla (biudžetinė įstaiga), vykdanči ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliojamas asmeniu, valstybinė mokykla, savivaldybės mokykla (viešoji įstaiga) ir nevalstybinė mokykla, vykdanči ugdymą tautinės mažumos kalba, suderinusi su savininku (dalyvių susirinkimu), gali keisti žiemos (Kalėdų) ir pavasario (Velykų) atostogų datas.

15. 2018–2019 mokslo metais:

15.1. rekomenduojamas mokiniams skiriamų atostogų laikas:

Rudens	2018-10-29–2018-11-02
Žiemos (Kalėdų)	2018-12-27–2019-01-02
Žiemos	2019-02-18–2019-02-22
Pavasario (Velykų)	2019-04-23–2019-04-26

15.2. ugdymo procese mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos, kurių bendra trukmė – 17 ugdymo dienų. Atostogas mokiniams rekomenduojama skirti ne rečiau kaip kas 7–8 mokymosi savaites. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių dienos.

Atostogų pradžią ir pabaigą nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininkas) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

16. Vasaros atostogų pradžią nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba ir savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininkas) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

17. Sprendimus dėl 2017–2018 mokslo metais 10 ugdymo dienų, 2018–2019 mokslo metais – 15 ugdymo dienų organizavimo laiko priima:

17.1. mokykla dėl 5 ugdymo dienų 2017–2018 mokslo metais, 10 ugdymo dienų 2018–2019 mokslo metais;

17.2. savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimas (savininkas) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos) dėl 5 ugdymo dienų 2017–2018 ir 2018–2019 mokslo metais, įvertinusi mokyklos siūlymus.

18. Paskelbus ekstremaliąją padėtį, nustatčius ypatingą epideminę padėtį dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo viename ar keliuose administraciniuose teritoriniuose vienetuose ar esant kitoms aplinkybėms, keliančioms pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, taip pat oro temperatūrai esant 20 laipsnių šalčio ar žemesnei, mokiniai į mokyklą gali nevykti. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Ekstremalioji padėtis – tai padėtis, kuri susidaro dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Mokyklos vadovas priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo, apie priimtus sprendimus informuoja mokyklos tarybą, savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimą (savininką) – (kitos mokyklos).

## **ANTRASIS SKIRSNIS BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO BENDROSIOS NUOSTATOS**

19. Bendroji programa įgyvendinama vadovaujantis joje nustatytais ugdymo turinio kūrimo ir įgyvendinimo didaktinėmis nuostatomis ir principais, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo, aplinkos kūrimo nuostatomis.

20. Formuojant mokyklos ugdymo turinį, t. y. numatant mokyklos mokinių pasiekimus ir ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimų testus mokykloje rezultatus (jei buvo vykdomi) ir rekomendacijas dėl mokinių pasiekimų gerinimo.

21. Mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas arba mokymas tautinės mažumos kalba, ugdymo procesas gali būti vykdomas arba kai kurie dalykai mokomi tautinės mažumos kalba. Bendroji programa vykdoma dvikalbio ugdymo būdu, vadovaujantis Ugdymo lietuvių kalba bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-1856 „Dėl Ugdymo lietuvių kalba bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo mokykloje tvarkos aprašo patvirtinimo“.

22. Bendrajai programai ir neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti:

22.1. 2017-2018 mokslo metais skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

Dalykai	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso skiriama ugdymo valandų
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	68	68	136
Lietuvių kalba	510	476	986
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	476	476	952
Lietuvių kalba*	306	340	646
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	68	136	204
Matematika	306 (272*)	306	612 (578*)
Pasaulio pažinimas	136	136	272
Dailė ir technologijos	136	136 (102*)	272 (238*)
Muzika	136	136	272
Kūno kultūra	170	204 (170*)	374 (340*)
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	68	102 (34*)	170 (102*)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1598/ 1836*	1700 /1904*	3298/ 3630*
Neformaliojo švietimo valandos	136	136	272

Pastaba:

\*Mokykloje, kurios nuostatose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba.

22.2. 2018-2019 mokslo metais skiriamos ugdymo valandos, kai ugdymo valandos trukmė 1 klasėse – 35 min., 2–4 klasėse – 45 min.:

Dalykai	1–2 klasės	3–4 klasės	Iš viso skiriama ugdymo valandų
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	70	70	140
Lietuvių kalba	525	490	1015
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) *	490	490	980
Lietuvių kalba*	315	350	665
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	70	140	210
Matematika	315 (280*)	315	630 (595*)
Pasaulio pažinimas	140	140	280
Dailė ir technologijos	140	140 (105*)	280 (245*)
Muzika	140	140	280
Kūno kultūra	175	210 (175*)	385 (350*)
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	70 (35*)	105 (70*)	175 (105*)
Iš viso Bendrajai programai įgyvendinti	1645 / 1855*	1750 /1995*	3395/ 3850*
Neformaliojo švietimo valandos	140	140	280

Pastaba:

\*Mokykloje, kurios nuostatose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba.

23. Atsižvelgdama į iškeltus ugdymo tikslus, mokyklos ar atskiros(-ų) klasės(-ių) mokinių mokymosi pasiekimus, mokinių ugdymosi poreikius, mokykla gali pasirinkti įvairius ugdymo valandų paskirstymo variantus. Ugdymo valandos Bendrajai programai įgyvendinti gali būti paskirstomos taip:

23.1. skiriant ugdymo dalykui konkrečiai klasei reikalingą ugdymo valandų skaičių, (perskirstant ketveriems metams ugdymo dalyko programai skiriamas ugdymo valandas), per ketverius metus užtikrinant 22 punkte ugdymo dalykui numatytą bendrą ugdymo valandų skaičių;

23.2. perskirstant ugdymo dalykams klasei vieneriems metams skiriamą ugdymo valandų skaičių, išlaikant bendrą pradinio ugdymo programos koncentrai (per dvejus metus) skiriamų ugdymo valandų skaičių;

23.3. Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriant ugdymo valandas per savaitę:

Dalykai	Dalyko savaitinių ugdymo valandų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Lietuvių kalba	15	14	29
Gimtoji kalba (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių)*	14*	14*	28*
Lietuvių kalba*	9*	10*	19*
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	2	4	6
Matematika	9 / 8*	9	18 / 17*
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4 / 3*	8 / 7*
Muzika	4	4	8
Kūno kultūra	5	6 / 5*	11 / 10*
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniui	1 kl. – 22 / 25* 2 kl. – 23 / 27*	3 kl. – 24 / 27* 4 kl. – 23 / 28*	92 / 107*
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	(5 / 3*)**		(5 / 3*)**
Iš viso			97 / 110*

Pastabos:

\*Mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba;

\*\*Valandų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, skaičius nurodytas 1–4 klasėms (keturioms klasėms) bendrai, esant daugiau klasių komplektų, atitinkamai didėja ir šių valandų skaičius.

23.4. specializuoto ugdymo krypties programoms (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir (ar) kitu ugdymu programoms) įgyvendinti ir pradinio ugdymo programai vaikų socializacijos centre įgyvendinti galima perskirstyti iki 25 procentų Bendrosios programos dalykų turiniui įgyvendinti Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose numatytų valandų:

23.4.1. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su dailės ugdymu programos) dailės ugdymo dalies dailės raiškos dalykui įgyvendinti 1–4 klasėse skiriama 8 ugdymo valandos per savaitę;

23.4.2. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programos) muzikos ugdymo dalies branduolio dalykams (atlikėjo raiška, solfedžio) įgyvendinti 1–4 klasėms skiriama po 4 ugdymo valandas per savaitę, muzikos pažinimo dalykui 3–4 klasėms – po 1 ugdymo valandą per savaitę. Branduolį papildančiam dalykui – bendrasis fortepijonas – 1–4 klasėms skiriamos 4 ugdymo valandos per savaitę, ansambliniam muzikavimui – 3–4 klasėms skiriama 1 ugdymo valanda per savaitę;

23.4.3. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programos) inžinerinio ugdymo daliai įgyvendinti:

23.4.3.1. inžinerijos dalykui 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip po 1 ugdymo valandą per savaitę;

23.4.3.2. dailės ir technologijų dalykas gali būti keičiamas specializuoto ugdymo krypties programos inžinerijos dalyku;

23.4.3.3. iki 25 procentų inžinerinio ugdymo programos turinio apimties 1–4 klasėse yra integruojama į Bendrosios programos ugdymo dalykų turinį;

23.4.3.4. integruotam specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su inžineriniu ugdymu programos) ir Bendrosios programos ugdymo dalykų turiniui skiriama ne daugiau valandų kaip nurodyta Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose;

23.4.3.5. specializuoto ugdymo krypties programos (pradinio ugdymo kartu su meniniu ugdymu programos) meninio ugdymo dalies meno šakos dalykui įgyvendinti 1–4 klasėse skiriama ne mažiau kaip po 8 ugdymo valandas per savaitę; pagrindiniams meno srities dalykams – ne mažiau kaip po 3 ugdymo valandas per savaitę; meno šakos dalyką papildantiems dalykams – ne mažiau kaip po 2 ugdymo valandas per savaitę.

24. Valandos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti skiriamos, įvertinus mokinių ugdymosi poreikius, atsižvelgiant į mokyklos iškeltus ugdymo prioritetus, spręstinas ugdymo problemas. Valandos gali būti naudojamos:

24.1. kryptingam meniniam ugdymui;

24.2. užsienio kalbai mokytis, kai, atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, yra tikslinga skirti 2–4 klasių mokiniams 3-ią ugdymo valandą per savaitę;

24.3. kūno kultūrai, jei šiam dalykui skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę;

24.4. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrajai programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa), ir Žmogaus saugos bendrajai programai, patvirtintai Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“ (toliau – Žmogaus saugos bendroji programa), įgyvendinti;

24.5. specializuoto ugdymo krypties programų (pradinio ugdymo kartu su muzikos, dailės, menų, sporto ir kitu ugdymu programų) specializuoto ugdymo dalies dalykams;

24.6. dvikalbiam ugdymui, integruotam ugdymo procesui organizuoti ir kitai ugdymo veiklai, jei per pamoką dirba du mokytojai;

24.7. tautinės mažumos kalbai ar kitai mokinio gimtajai kalbai mokytis Bendrojo ugdymo plano 38.2.3.2 papunktyje nurodytais atvejais;

24.8. lietuvių kalbai mokytis mokyklose, kuriose ugdymas organizuojamas tautinės mažumos kalba;

24.9. individualiam darbui su mokiniu(-iais), kuriam(-iems) reikalinga specialioji pedagoginė pagalba (nedidinant mokiniui privalomų ugdymo valandų skaičiaus per savaitę, pvz., kai vienu metu dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas);

24.10. individualioms ir grupinėms konsultacijoms, mokymosi pagalbai teikti (pvz., gabiems mokiniams, mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų, esant žemiems mokymosi pasiekimams);

24.11. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinių ugdomajai veiklai (pvz., techninei kūrybinei, gamtamokslinio tyrinėjimo ir eksperimentavimo, skaitymo gebėjimų ugdymo ir kt.), padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų;

24.12. mokyklos pasirinktoms prevencinėms ir kitoms programoms įgyvendinti.

25. Ugdymo valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: privalomų ugdymo valandų skaičius visiems klasės mokiniams, valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, valandos neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti, dalyko, kuriam mokytis klasė dalijama į grupes, ugdymo valandos.

26. Ugdymo valandos, nurodytos Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose, numatytos Bendrajai programai įgyvendinti, mokyklai ugdymo procesą organizuojant grupinio mokymosi forma kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujantis Mokymosi pagal

formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas).

27. Klasės dalijamos į grupes:

27.1. doriniam ugdymui, jei tos pačios klasės mokinių tėvai (globėjai) mokiniams yra parinkę tikybą ir etiką;

27.2. lietuvių kalbai mokytis mokyklose, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, klasėje esant ne mažiau kaip 18 mokinių;

27.3. lietuvių kalbai mokytis mokykloje, kurioje įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, jungtinėje klasėje, kai jungiamos 2 klasės, klasėje esant ne mažiau kaip 12, kai jungiamos 3 klasės – ne mažiau kaip 10 mokinių, jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų;

27.4. lietuvių kalbai mokytis mokykloje, esančioje daugiakalbėje aplinkoje, klasėje esant ne mažiau kaip 18 mokinių;

27.5. lietuvių kalbai mokytis mokyklos, esančios daugiakalbėje aplinkoje, jungtinėje klasėje, kai jungiamos 2 klasės, klasėje esant ne mažiau kaip 12, kai jungiamos 3 klasės – ne mažiau kaip 10 mokinių, jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų;

27.6. užsienio kalbai mokytis, klasėje esant ne mažiau kaip 20 mokinių, ir jei mokykla turi pakankamai mokymo lėšų.

28. Laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių gali būti sudaromos:

28.1. doriniam ugdymui (tikybai, etikai);

28.2. tautinės mažumos gimtajai kalbai mokytis;

28.3. užsienio kalbai mokytis;

28.4. kūno kultūrai ugdyti mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės);

28.5. grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti ar kitai ugdymo veiklai, kuria siekiama spręsti mokyklai aktualias ugdymo problemas (pvz., gabiems mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų);

28.6. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

29. Mokykla pagal turimas lėšas nusistato mažiausią mokinių skaičių laikinojoje grupėje.

30. Bendrosios programos ugdymo dalykams, išskyrus Bendrojo ugdymo plano 38.5.2 papunktyje nurodytą atvejį, laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių pagal gebėjimų grupes nesudaromos.

31. Bendrosios programos tikslų gali būti siekiama ugdymo turinį formuojant pagal dalykus arba integravus atskirų ar visų ugdymo dalykų programas.

32. Formuojant integralų ugdymo turinį (nesuskaidytą į atskirus dalykus), mokytojas:

32.1. numato integruoto ugdymo laikotarpius (pvz., integruotai ugdoma diena, mėnesį ar visus mokslo metus), ugdymo sričiai ar dalykui skirdamas proporcingą ugdymo valandų skaičių;

32.2. numato integracinius / jungiamuosius ugdymo turinio elementus. Jais gali būti: Bendrojoje programoje numatyti ugdymo(si) pasiekimai, kompetencijos, aktualios temos, problemos, iškelti ugdymo tikslai ir kt.;

32.3. gali pasirinkti įvairius ugdymo turinio integravimo būdus, kai integruojami visi ar keli Bendrosios programos ugdymo dalykai;

32.4. gali derinti Bendrosios programos ir neformaliojo švietimo programų turinį, kurdamas integralų pradinio ugdymo turinį;

32.5. planuodamas ugdymo laiką, išlaiko metams klasei ugdymo dalykams skiriamas ugdymo valandas, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 22 punkte;

32.6. numato ugdymo laiką minutėmis per savaitę;



Dalykai	Ugdymo laikas minutėmis per savaitę				Iš viso minučių 1–4 klasėse
	1 klasė	2 klasė	3 klasė	4 klasė	
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)					170
Lietuvių kalba					1225
Užsienio kalba (anglų, prancūzų ar vokiečių)	770	1080	1080	1080	360
Matematika					770
Pasaulio pažinimas					340
Dailė ir technologijos					340
Muzika					340
Kūno kultūra					475
Privalomas mokinio ugdymo laikas (minutėmis)	770	1080	1080	1080	4010
Neformaliojo švietimo laikas	90	90	90	90	360

33. Formuojant integralų klasės(-ių) ugdymo turinį, mokykloje numatoma dienos ugdymo proceso pradžia ir pabaiga, preliminarus ugdymo veiklų laikas. Dalykų pamokos, jų laikas nenurodomi.

34. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas pamoka ir kitomis mokymosi organizavimo formomis:

34.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1–4 kl. numatomas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“;

34.2. ugdymo procesą organizuojant kitomis ugdymo organizavimo formomis (pvz., integruotos veiklos, kūrybinių dirbtuvių, projekto ir kt.), derinant Bendrosios programos ugdymo dalykų ir neformaliojo švietimo programų turinį:

34.2.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus;

34.2.2. ugdomoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo švietimo programų turinį) per dieną 1 klasėje gali trukti ilgiau nei 5 ugdymo valandas, 2–4 klasėse – 6 valandas, atsižvelgiant į tai, kiek mokykla gali skirti laiko neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti. Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas;

34.2.3. mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla (toliau – pažintinė kultūrinė veikla) yra privaloma, sudėtinė ugdymo proceso veiklos dalis. Mokykla priima sprendimą, kiek šiai veiklai per mokslo metus skirs pamokų, atsižvelgdama į pradinio ugdymo bendrojoje programoje numatytą turinį ir pasiekimus, mokinių amžių. Veikla turi būti siejama ne tik su mokyklos ugdymo tikslais, bet ir su mokinių mokymosi poreikiais. Ši veikla turi būti organizuojama ne tik mokykloje, bet ir kitose aplinkose: pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose. Mokykla priima sprendimą dėl šios veiklos organizavimo mokyklai tinkamu būdu.

35. Ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis, gali būti įgyvendinamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinys.

36. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.).

37. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius, mokinių mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

### **TREČIASIS SKIRSNIS**

#### **BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS**

38. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

38.1. Dorinis ugdymas:

38.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybą;

38.1.2. mokykloje nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis, sudaroma laikinoji grupė iš kelių klasių mokinių;

38.1.3. mokykloje, kuri negali užtikrinti mokinių ar jų tėvų (globėjų) pageidaujamos tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikybos mokymo, mokiniui įskaitomas tikybos mokymas sekmadieninėje mokykloje ar kitoje tikybos mokymo grupėje pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 31 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytus reikalavimus. Šiuo atveju mokykla nustato mokymosi pasiekimų įskaitymo tvarką;

38.1.4. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

38.2. Kalbinis ugdymas:

38.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai turi būti ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias veiklas (pvz., naudojant mokomasias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

38.2.2. lietuvių kalbos ugdymas mokykloje, kurios nuostatuose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba:

38.2.2.1. lietuvių kalbos dalykas yra pradinio ugdymo programos sudedamoji dalis ir jo mokoma:

38.2.2.1.1. pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą lietuvių kalbos ugdymo programą;

38.2.2.1.2. skiriant Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose nurodytas ugdymo valandas;

38.2.2.1.3. mokyklos tarybos pritarimu pasirinkus kitą, nei nurodyta Bendrojo ugdymo plano 22, 23. punktuose, ugdymo valandų lietuvių kalbai mokytis skyrimo, naudojimo variantą. Bendrajame ugdymo plane ugdymo valandos, skirtos gimtajai kalbai ir lietuvių kalbai mokytis per savaitę, sumuojamos ir dalijamos per pusę;

38.2.2.1.4. atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius, mokiniams turint menką kalbinę patirtį ar esant minimaliems (patenkinamas mokymosi lygis) mokinių pasiekimams, skiriama 1 papildoma ugdymo valanda per savaitę lietuvių kalbai ugdyti iš valandų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti;

38.2.2.2. lietuvių kalbos pradinio ugdymo programoje mokoma(si) integruotai:

38.2.2.2.1. suderinus mokymo(si) laiką ir turinio apimtį į pradinio ugdymo dalykus, mokomus tautinės mažumos kalba, integruojami lietuvių kalbos mokymo fragmentai;

38.2.2.2.2. siekiant dvikalbio ugdymo nuoseklumo, rekomenduojama Bendrosios programos pasaulio pažinimo temas, susijusias su Lietuvos istorija, geografija, kultūra, mokytis lietuvių kalba;

38.2.2.3. tėvų (globėjų) pageidavimu kitų (pasirinktų) Bendrosios programos dalykų gali būti mokoma(si) lietuvių kalba.

38.2.3. kitų gimtųjų kalbų mokymas(is):

38.2.3.1. mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas tautinės mažumos kalbos mokymas, gimtosios kalbos mokoma pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą gimtosios kalbos programą;

38.2.3.2. mokiniai, priskiriantys save tautinėms mažumoms, užsieniečiai, turintys teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje ir besimokantys mokykloje, kurioje ugdymo procesas organizuojamas ne jų gimtąja kalba, gali mokytis tautinės mažumos gimtosios ar kitos gimtosios kalbos, jei susidaro ne mažesnė kaip 5 mokinių grupė, ir yra tos kalbos mokytojas specialistas. Gimtosios kalbos rekomenduojama mokytis vadovaujantis Tautinės mažumos kalbos mokymosi organizavimo bendrojo lavinimo mokykloje rekomendacijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. rugpjūčio 1 d. įsakymu Nr. ISAK-1630 „Dėl Tautinės mažumos kalbos mokymosi organizavimo bendrojo lavinimo mokykloje rekomendacijų aprašo patvirtinimo“.

38.2.4. pirmosios užsienio kalbos mokymas:

38.2.4.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma(si) antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

38.2.4.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų trijų Europos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų) (toliau – užsienio kalba);

38.2.4.3. mokykloje, kurioje yra sukomplektuota ne mažiau kaip po vieną 1–4 klasių komplektą, rekomenduojama siūlyti rinktis ne mažiau kaip iš dviejų užsienio kalbų;

38.2.4.4. užsienio kalbai mokytis visose 2–4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę. Mokykla gali skirti 1 papildomą valandą iš valandų, skiriamų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti.

38.3. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

38.3.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalį (1/4) dalykui skiriamo laiko ugdymas turėtų vykti tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz., parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

38.3.2. socialiniams gebėjimams ugdytis rekomenduojama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

38.4. Matematinis ugdymas:

38.4.1. organizuojant matematinį ugdymą rekomenduojama vadovautis ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių bei tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rekomendacijomis, naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomasias priemones.

38.5. Kūno kultūra:

38.5.1. jei kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę, turėtų būti sudarytos sąlygos mokiniams ne mažiau kaip 1 valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas mokykloje ar kitoje neformaliojo švietimo įstaigoje;

38.5.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:

38.5.2.1. iš įvairių klasių sudaromoms 8–15 mokinių grupėms skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę;

38.5.2.2. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

38.5.2.3. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

38.5.2.4. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, rekomenduojama ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuoti judriąsias pertraukas ar fiziniam aktyvinimui skirtas veiklas.

38.6. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

38.6.1. technologiniam ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 1/3 dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 22, 23 punktuose;

38.6.2. atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes mokykloje:

38.6.2.1. viena iš meninio ugdymo sričių gali būti teatras. Teatro gali būti mokoma kaip atskiro dalyko ar taikant jo elementus per įvairių dalykų pamokas ar neformaliojo švietimo veiklas. Mokyklos

bendruomenės susitarimai dėl skiriamų ugdymo valandų teatro dalykui įtvirtinami mokyklos ugdymo plane;

38.6.2.2. įgyvendinama šokio programa, skiriant 1 ugdymo valandą iš kūno kultūros dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje, jeigu kūno kultūros dalykui yra skiriamos 3 ugdymo valandos per savaitę;

38.6.2.3. organizuojamas kryptingas meninis ugdymas. Mokykla parengia kryptingo meninio ugdymo programą, tvirtinamą mokyklos vadovo.

39. Mokiniai, kurie mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (pvz., dailės, muzikos, sporto), mokyklos vadovo įsakymu gali būti atleidžiami nuo atitinkamo privalomojo dalyko savaitinių pamokų (ar jų dalies) lankymo, jiems numatomas šių dalykų mokymosi pasiekimų įskaitymas. Šių programų turinys turi derėti su Bendrųjų programų turiniu. Mokyklos vadovas nustato nedalyvaujančių pamokose mokinių saugumo užtikrinimo priemones.

40. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

40.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

40.1.1. bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamųjų programų – Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai (Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“, 11 priedas „Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas“). Šių programų atskirai planuoti ir vykdyti nereikia, jos yra integruotos į Bendrosios programos turinį;

40.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa ir Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa;

40.1.3. mokyklos pasirinktos prevencinės ir kitos ugdymo programos. Mokykla privalo sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui dalyvauti bent vienoje nuoseklioje ir ilgalaikėje prevencinėje programoje, kuri apimtų smurto, patyčių, alkoholio, tabako, taip pat kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, skatintų sveiką gyvenseną, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V- 190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“;

40.1.4. etninės kultūros ugdymas;

40.1.5. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų;

40.1.6. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“.

40.2. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendrosios, Žmogaus saugos bendrosios, etninės kultūros ugdymo, mokyklos pasirinktų prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys.

40.3. Mokykla, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės, mokinių ugdymosi poreikius, Bendrojo ugdymo plano 40.1.2, 40.1.3 papunkčiuose nurodytoms ugdymo programoms įgyvendinti gali skirti atskirą ugdymo laiką iš valandų, skirtų ugdymosi poreikiams tenkinti, o etninei kultūrai ugdyti – iš neformaliojo švietimo valandų.

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS**

### **MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS**

41. Mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintais teisės aktais, reglamentuojančiais bendrojo ugdymo programose

dalyvaujančių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, vertinimo rezultatų panaudojimą, ir Bendrąją programą.

42. Mokytojas numato mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą vadovaudamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių mokymosi rezultatus, ugdymosi poreikius ir galimybes. Numatydamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo ar jungtinės grupės ikimokyklinio ugdymo auklėtojo, švietimo pagalbos specialisto, jeigu buvo teikta pagalba, parengtomis rekomendacijomis pradinį klasių mokytojų apie vaiko pasiekimus.

43. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis ugdomasis, diagnostinis, apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas:

43.1. formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, pasiekimus ar nesėkmes;

43.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant nustatyti esamą padėtį: kokie yra mokinio pasiekimai ir padaryta pažanga, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

43.2.1. atsižvelgiant į tai, ką norima įvertinti (vertinimo tikslas), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo būdai: projektiniai, kontroliniai darbai, testai ir kt. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau kaip vienas diagnostinis darbas;

43.2.2. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

43.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (pvz., vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, pasiekimų knygelę ar kt.);

43.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio (trimestro ar kito ugdymo laikotarpio) mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

43.3.1. pradinio ugdymo dienyne ar pradinio ugdymo dienyne jungtinėms klasėms (toliau – Dienynas) arba elektroniniame dienyne:

43.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

43.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

43.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

43.3.2. mokyklos / mokytojo pasirinktoje pasiekimų vertinimo (informacijos fiksavimo) formoje (pvz., mokinių pasiekimų ir pažangos įvertinimo apraše, vertinimo aplankuose, pasiekimų knygelėse, elektroniniame dienyne ar kt.);

43.3.3. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinytis mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

## **PENKTASIS SKIRSNIS**

### **NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS**

44. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skirta mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms kompetencijoms ugdyti per pasirinktą meninę, sportinę, techninę kūrybos ar kitą veiklą.

45. Neformaliajam švietimui 1–4 klasėms ugdymo valandų skaičius per metus nurodomas Bendrojo ugdymo plano 22 punkte. Šios valandos turi būti naudojamos tik neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti.

46. Mokykla kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, numatomus ugdymo prioritetus dėl mokinių pasiekimų gerinimo ir bendrųjų kompetencijų ugdymo, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir siūlo mokiniams rinktis neformaliojo švietimo programas.

47. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 „Dėl Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašo patvirtinimo“. Gali būti rengiamos ir siūlomos neformaliojo švietimo ugdymo programos, parengtos derinant Bendrosios programos dalykų programų ir neformaliojo švietimo turinį, kurios padeda gerinti mokinių pasiekimus, tobulinti bendrąsias kompetencijas (pvz., skaitymo, kūrybinių gebėjimų plėtojimo, gamtamokslinio tyrinėjimo, pažinimo ir pan.).

48. Neformalųjį vaikų švietimą rekomenduojama organizuoti ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų, numatyti veiklų intensyvumą, periodiškumą, trukmę, išlaikant klasei Bendrojo ugdymo plano 22 punkte numatytą valandų skaičių per metus.

49. Mokinių skaičių neformaliojo švietimo grupėje pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba. Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

50. Neformaliojo vaikų švietimo programos per mokinių atostogas vykdomos valstybinės ir savivaldybės mokyklos – biudžetinės ir viešosios įstaigos – savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (dalyvių susirinkimo), kitų mokyklų – savininko (dalyvių susirinkimo) ar mokyklos nustatyta tvarka.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS**

### **IŠVYKSTANČIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS PILIEČIŲ, ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS DALĮ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

51. Mokiniai, kurie išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, gali mokytis lietuvių kalbos, pasaulio pažinimo dalyko ar visų Bendrosios programos dalykų nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka:

51.1. visų Bendrosios programos dalykų gali mokytis mokinys, laikinai išvykęs gyventi į užsienį, jei tėvai (globėjai) raštu yra deklaravę, kad mokinys toje šalyje nesimoko pagal pradinio ugdymo programą;

51.2. mokymą teikia mokykla, vykdanči nuotolinį mokymą;

51.3. mokykloje sudarius klasę, kurioje mokosi ne mažiau kaip 22 mokiniai, mokymą organizuojant grupinio mokymosi forma, Bendrosios programos dalykų ar lietuvių kalbos ar (ir) pasaulio pažinimo dalykų programoms įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų per savaitę skaičius, numatytas Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje;

51.4. nesusidarius mokinių klasei, grupinio mokymosi forma besimokantiems mokiniams konsultacijoms lietuvių kalbai mokytis skiriama 50 procentų, kitiems ugdymo dalykams – 40 procentų, pavienio mokymosi forma – 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje dalykui(-ams) skiriamų ugdymo valandų.

52. Mokinys, baigęs užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio ugdymo programos dalį (toliau – tarptautinė pradinio ugdymo programa), priimamas mokytis pagal pradinio ugdymo programą vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 „Dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašo patvirtinimo“, informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savivaldybės vykdomąją

instituciją ar jos įgaliotą asmenį, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos savininką (dalyvių susirinkimą). Jei mokykla nustato, kad reikalinga tikslinė pagalba programų skirtumams pašalinti, mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas, kuriame nurodoma, kokia pagalba (atskirų ugdomųjų dalykų, lietuvių kalbos ar socialinių kultūrinių kompetencijų ir kt.) ir kaip bus teikiama. Individualus ugdymo planas, mokymosi galimybės aptariami su mokinio tėvais (globėjais). Pagalbos teikimas gali būti numatomas kelerių metų laikotarpiui.

53. Mokiniui, nemokančiam ar nepakankamai mokančiam lietuvių kalbą, savivaldybėje nesusidarius nemokančių lietuvių kalbos mokinių išlyginamajai klasei ar laikinajai (mobiliajai) grupei, mokykla sudaro sąlygas intensyviai tobulinti lietuvių kalbos gebėjimus, organizuodama papildomą, individualų lietuvių kalbos mokymą, skirdama ugdymo valandų iš mokinio ugdymosi poreikiams tenkinti skiriamų valandų. Intensyvus lietuvių kalbos mokymasis gali būti vykdomas iki metų laiko (išimtiniais atvejais ir ilgiau).

### **SEPTINTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTINĖSE KLASĖSE**

54. Gali būti jungiamos dvi arba trys klasės. Dvi klasės jungiamos susidarius ne daugiau kaip 18 mokinių, trys – ne daugiau kaip 15.

55. Atsižvelgiant į Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje numatytą skiriamų valandų skaičių, jungtiniam pradinių klasių komplektui gali būti skiriama iki 30 ugdymo valandų per savaitę. Kiekvienam jungtinės klasės komplektui skiriamos 2 neformaliojo švietimo valandos ir 2 valandos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti. Šios valandos įeina į 30 valandų skaičių, skiriamą vienam jungtinės klasės komplektui.

### **AŠTUNTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS**

56. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu namie mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 „Dėl Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

57. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis mokykloje, mokymas namie organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašas):

57.1. Bendroji programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus ar integruojant ugdymo dalykų turinį. Rekomenduojama įgyvendinti visas Bendrosios programos dalykų programas, išskyrus kūno kultūros programą;

57.2. mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko Bendrąją programą, numato ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

57.3. mokinys gydytojo leidimu dalį ugdymo valandų / pamokų gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Šios ugdymo valandos / pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą;

57.4. mokiniams, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms grupėje skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms – 15 procentų. Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje nustatytų ugdymo valandų per savaitę, o mokiniams, kurie mokosi nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma), skiriamos Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje nustatytos ugdymo valandos per savaitę;

57.5. namie savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) mokomam mokiniui 1–3 klasėse skiriamos 9 savaitinės ugdymo valandos Bendrosios programos ugdymo dalykams įgyvendinti; 4 klasėse – 11 ugdymo valandų. Mokyklos, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, mokiniui kiekvienoje klasėje skiriamos 2 papildomos ugdymo valandos per savaitę.

## **DEVINTASIS SKIRSNIS**

### **VAIKŲ, KURIE GYDOMI STACIONARINĖJE ASMENS**

### **SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOJE, UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

58. Ugdymas stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje organizuojamas pagal Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą.

59. Ligoninės mokykla ar savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens paskirta bendrojo ugdymo mokykla (toliau – ligoninės mokykla) ir sanatorijos mokykla, įgyvendinanti Bendrąją programą, rengia Mokyklos ugdymo planą vadovaudamasi Bendruoju ugdymo planu ir kitais pradinį ugdymą reglamentuojančiais teisės aktais.

60. Ligoninės mokykloje:

60.1. pradinį klasių mokiniui, mokomam kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma), skiriama 13 ugdymo valandų per savaitę. Neformaliojo švietimo veikloms organizuoti skiriama po 2 neformaliojo švietimo valandas per savaitę;

60.2. atskira klasė komplektuojama susidarius 5 mokinių ar didesnei mokinių grupei, esant 1–4 vienos klasės mokiniams, komplektuojama jungtinė klasė. Jungtinei klasei gali būti skiriama iki 15 ugdymo valandų per savaitę ir po 2 neformaliojo švietimo valandas;

60.3. mokiniui skyrus lovos režimą ar nesusidarius mokinių klasei mokoma pavienio mokymosi forma, konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriant 40 procentų, individualioms konsultacijoms nuotoliniu ir savarankišku mokymo proceso organizavimo būdais – 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 61.1 papunktyje numatyto ugdymo laiko.

61. Sanatorijos mokykloje:

61.1. Bendrajai programai įgyvendinti ir neformaliajam švietimui skiriama ugdymo valandų sanatorijos mokykloje, skirtoje vaikams, atvykusiems trumpai gydytis į sanatoriją, mokant kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

Dalykai	Savaitinių pamokų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Lietuvių kalba	12	12	24
Užsienio kalba	2	4	6
Matematika	6	6	12
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4	8
Muzika			
Kūno kultūra			
Privalomų ugdymo valandų skaičius mokiniui	1 kl. – 14 2 kl. – 16	3 kl. – 16 4 kl. – 16	62



Neformalusis švietimas	12	12
------------------------	----	----

61.2. Bendrajai programai įgyvendinti ir neformaliajam ugdymui skiriama ugdymo valandų sanatorijos mokykloje, skirtoje vaikams, sergantiems įvairiomis tuberkuliozės formomis, mokant kasdieniu ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

Dalykai	Savaitinių pamokų skaičius		
	1–2 klasės	3–4 klasės	Pradinio ugdymo programa (1–4 klasės)
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	2	2	4
Lietuvių kalba	14	14	28
Užsienio kalba	2	4	6
Matematika	8	8	16
Pasaulio pažinimas	4	4	8
Dailė ir technologijos	4	4	8
Muzika	2	2	4
Kūno kultūra	6	6	12
Privalomų ugdymo valandų skaičius	1 kl. – 20 2 kl. – 22	3 kl. – 22 4 kl. – 22	86
Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti	3		3
Neformalusis švietimas	8		8

61.3. kiekvienam mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas;

61.4. nesusidarius mokinių skaičiui, nurodytam Bendrojo ugdymo plano 54 punkte, gali būti formuojama jungtinė klasė iš 1–4 klasių mokinių;

61.5. nesusidarius mokinių jungtinei klasei ar mokiniui skyrus lovos režimą mokoma pavienio mokymosi forma savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Konsultacijoms grupėse nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriama 40 procentų, individualioms konsultacijoms – 15 procentų (savarankišku ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdais) Bendrojo ugdymo plano 61.1, 61.2 papunkčiuose dalykams skiriamų ugdymo valandų;

61.6. suderinus su mokinių tėvais (globėjais) ir su mokyklos, kurioje nuolat mokosi mokinys, mokytoju, atsižvelgiant į mokinio sveikatos būklę gali būti koreguojamos ugdymo dalykų programų apimtys, tempas (lėtinama, intensyvinama) arba atsisakoma 1–2 ugdymo dalykų mokymo, tačiau šie sprendimai neturėtų neigiamai paveikti mokinio pasiekimų ir pažangos.

## DEŠIMTASIS SKIRSNIS SUAUGUSIŲJŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS

62. Mokykla, vykdanči suaugusiųjų pradinio ugdymo programą, organizuodama 18 metų ir vyresnių asmenų mokymąsi, vadovaujasi Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

63. Vykdanči suaugusiųjų pradinio ugdymo programą kasdieniu arba nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma):

63.1. mokiniai mokosi ugdymo dalykų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 22 punkte. Atsižvelgiant į ugdymosi poreikius ir patirtį, mokinys gali nesimokyti menų dalykų (dailė, muzika, dailė ir technologijos) ir kūno kultūros dalyko. Mokiniui, nepasirinkusiam kūno kultūros ar menų, šiems dalykams skiriamos ugdymo valandos gali būti skiriamos pagal mokinio poreikius kitiems pasirinktiems ugdymo dalykams mokytis;

63.2. Bendrajai programai įgyvendinti:

63.2.1. pirmos ir antros klasės koncentruojama skiriama 40 ugdymo valandų per savaitę. Programą įgyvendinant tautinės mažumos kalba – 47 ugdymo valandos;

63.2.2. trečios ir ketvirtos klasės koncentriui skiriamos 45 ugdymo valandos per savaitę. Programą įgyvendinant tautinės mažumos kalba – 53 ugdymo valandos;

63.3. mokykla, atsižvelgdama į mokinio ugdymosi poreikius ir turimą patirtį, gali perskirstyti ugdymo valandas dalykams, tačiau turi užtikrinti savaitinių ugdymo valandų skaičių mokiniui, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 63.4 papunktyje;

63.4. mokiniui, kuris mokosi 1–3 klasėje skiriama 11 ugdymo valandų per savaitę, 4 klasėje – 14 ugdymo valandų. Mokiniui, kuris mokosi tautinės mažumos kalba, 1–3 klasėje skiriama 13 ugdymo valandų per savaitę, 4 klasėje – 16 ugdymo valandų. 1–4 klasės mokiniams ugdymo poreikiams tenkinti skiriamos 4 ugdymo valandos per savaitę;

63.5. jungtinės klasės komplektui gali būti skiriama iki 20 ugdymo valandų per savaitę. Kiekvienam jungtinės klasės komplektui mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę. Šios valandos įeina į 20 ugdymo valandų skaičių, skiriamą vienam jungtinės klasės komplektui.

64. Vykdamas suaugusiųjų pradinio ugdymo programą neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupine mokymosi forma), nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma) konsultacijoms ar pamokoms grupėje – skiriama 40 procentų ugdymo valandų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 63.4 papunktyje:

64.1. įvertinus mokinio ugdymosi patirtį ir pasiekimus, atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius, mokykloje priimami sprendimai, kokių ugdymo dalykų, nurodytų Bendrojo ugdymo plano 23 punkte, mokysis mokyns. Sudaromas individualus ugdymo planas;

64.2. tam tikrais atvejais, esant mažam mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, skaičiui gali būti formuojama mokinių, kurie mokosi neakivaizdiniu mokymo proceso organizavimo būdu, grupė. Ugdymo dalykams mokytis grupėje turi būti skiriama ne mažiau kaip 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 63.4 papunktyje numatytų ugdymo valandų per savaitę.

## **VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS MOKYMO ORGANIZAVIMAS PERAUKLĖJIMO IR BAUSMĖS ATLIKIMO VIETOJE**

65. Suimtųjų ir nuteistųjų (toliau kartu – įkalinti asmenys), laikomų tardymo izoliatoriuose, pataisos įstaigose ir areštinesėse ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Suimtųjų ir nuteistųjų bendrojo ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 30 „Dėl suimtųjų ir nuteistųjų bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo organizavimo“, Bendraja programa, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Bendruoju ugdymo planu.

66. Nepilnamečiams asmenims, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, Bendroji programa įgyvendinama perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietoje pagal mokyklos galimybes numatant mokymosi organizavimo būdą. Mokiniui sudaromas individualus ugdymo planas. Mokymas gali būti organizuojamas grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, pavienio mokymosi forma nuotoliniu ar (ir) savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu:

66.1. kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio mokymosi forma) programai įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų skaičius, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje;

66.2. pavienio mokymosi forma nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu konsultacijoms grupėje skiriama 40 procentų, pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu – 15 procentų ugdymo valandų skaičiaus, nurodyto Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje;

66.3. grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu jungtinėse klasėse ar laikinosiose grupėse besimokantiems mokiniams skiriama 80 procentų Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje nustatytų ugdymo valandų per savaitę;

66.4. asmenys iki 16 metų, atliekantys drausminę nuobaudą drausmės (baudos) izoliatoriuje (karceryje) arba perkelti į drausmės grupę ar kamerų tipo patalpas, ir neturintys galimybių mokytis grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, pavienio mokymosi forma nuotoliniu mokymosi proceso organizavimo būdu, mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms skiriant iki 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje tos klasės dalykui nustatytą ugdymo valandų per savaitę;

66.5. asmenims, besigydantiems laisvės atėmimo vietų ligoninėje, Bendrajai programai įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų skaičius, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 60.1, 60.3 papunkčiuose.

67. Atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius ugdymo turinys gali būti formuojamas pagal dalykus ar integruojant atskirų dalykų programų turinį, iki 40 procentų gali būti perskirstomos ugdymo dalykams skiriamos ugdymo valandos, numatytos Bendrojo ugdymo plano 23.3 papunktyje. Atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius 25 procentais galima keisti Bendrosios programos dalykų programų turinį. Rekomenduojama ugdymo procese taikyti ugdymo metodus, didinančius ugdymo motyvaciją, skatinančius mokinių socializaciją ir resocializaciją.

68. Asmenų nuo 16 metų, mokomų pagal suaugusiųjų pradinio ugdymo programą perauklėjimo ar bausmės atlikimo vietose, mokymas organizuojamas atsižvelgiant į mokinio ugdymosi poreikius ir mokymo organizavimo galimybes:

68.1. mokantis grupinio mokymosi forma kasdieniu ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, Bendrajai programai įgyvendinti skiriamas ugdymo valandų skaičius, nurodytas Bendrojo ugdymo plano 63.4, 63.5 papunkčiuose, neakivaizdiniu ugdymo proceso organizavimo būdu – 40 procentų Bendrojo ugdymo plano 63.4 papunktyje nurodytų savaitinių ugdymo valandų;

68.2. asmenys, kuriems dėl laikinai atimtos ar apribotos laisvės draudžiama mokytis klasėje, grupėje, ir neturint galimybių mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (grupinio ar pavienio mokymosi formomis), mokosi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), konsultacijoms skiriant 15 procentų Bendrojo ugdymo plano 63.4 papunktyje numatytų savaitinių ugdymo valandų.

69. Užsieniečiams, atvykusiems ar grįžusiems gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, nemokantiems lietuvių kalbos ir neįgijusiems pradinio išsilavinimo, kuriems laikinai atimta ar apribota laisvė, esantiems tardymo izoliatoriuje ar pataisos įstaigoje, mokytis lietuvių kalbos ir siekiantiems tęsti mokymąsi pagal bendrojo ugdymo programas sudaroma išlyginamoji lietuvių kalbos grupė ar klasė.

#### **IV SKYRIUS**

### **MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS**

#### **PIRMASIS SKIRSNIS**

#### **BENDROSIOS NUOSTATOS**

70. Mokykla, rengdama mokyklos ugdymo planą, atsižvelgia į mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, reikmes, pedagoginės psichologinės tarnybos arba švietimo pagalbos tarnybos, mokyklos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 „Dėl Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Bendrojo ugdymo plano nuostatomis.

71. Siekiant tenkinti mokinių ugdymosi reikmes, pritaikoma Bendroji programa, formuojamas ugdymo turinys (integralus ar pagal dalykus), parenkamos mokymosi organizavimo formos (pamoka,

projektinė veikla ar pan.), pritaikomos ugdymosi erdvės, parenkamos ugdymui skirtos techninės pagalbos priemonės ir specialiosios mokymo priemonės ir pan.

72. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, mokykla atsižvelgia į:

72.1. mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

72.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

72.4. mokyklos ir tėvų (globėjų) išsipareigojimus, įteisintus mokymo sutartyje.

## **ANTRASIS SKIRSNIS INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS**

73. Individualus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių. Planas rengiamas siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti mokytis, pripažįstant ir plėtojant jo gebėjimus ir galias, teikiant švietimo pagalbą.

74. Mokykla, rengdama individualų ugdymo planą:

74.1. pritaiko bendrąjį ugdymo planą iki 20 procentų koreguodama dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių ugdymo valandų skaičių, nurodytą Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje;

74.2. numato specialiąsias pamokas, siūlo kitus dalykus, galinčius ugdyti mokinių raštingumą, suteikti bendrąsias ir dalykines kompetencijas, padėsiančias būti savarankiškesniems, ugdytis pagal aukštesnio lygmens ugdymo programą. Mokyklose, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba, rekomenduojama skirti ugdymo valandas lietuvių kalbai mokytis;

74.3. gali didinti ugdymo valandų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam, sveikatos ugdymui;

74.4. teikia mokymosi pagalbą, padedančią įveikti mokymosi sunkumus, kylančius dėl specialiųjų ugdymosi poreikių;

74.5. 1–2 valandomis gali sumažinti minimalų pamokų skaičių per savaitę, didinant neformaliojo švietimo valandų skaičių, besimokantiems pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą;

74.6. per mokslo metus gali keisti specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų skaičių;

74.7. gali intensyvuoti mokiniui teikiamą specialiąją pedagoginę ar mokymo pagalbą nustatytą laikotarpį, skirdama papildomų ugdymo valandų kiekvienam mokiniui individualiai ar mokinių grupei;

74.8. turi užtikrinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo tęstinumą ir nuoseklumą.

75. Sutrikusios klausos mokiniams, mokykla skiria:

75.1. lietuvių gestų kalbai – 2–3 ugdymo valandas, lietuvių kalbai – 6–8 valandas, dalykinei praktinei veiklai – 2–3 ugdymo valandas, dailei – 1 ugdymo valandą, muzikinei ritmikai – 2 ugdymo valandas;

75.2. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms – 2 ugdymo valandas (kochlearinių implantų naudotojams 2–3 ugdymo valandas) kiekvienam mokiniui per savaitę. Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per lietuvių kalbos pamokas ar po pamokų. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti;

75.3. kurtieji ir neprigirdintieji mokomi totaliosios komunikacijos žodiniu ar dvikalbiu metodu, atsižvelgiant į individualius kiekvieno mokinio gebėjimus ir tėvų (globėjų) pageidavimus.

76. Sutrikusios regos mokiniams, mokykla skiria:

76.1. specialiąsias pamokas sensomotorikai ir regėjimui lavinti;

76.2. kuriam gresia pavojus apakti, Brailio rašto individualioms pratyboms (iki ketverių metų) po 1 ugdymo valandą per savaitę, kursas gali būti intensyvinamas;

76.3. aklam (regėjimo aštrumas – nuo šviesos pojūčio iki 0,04) ir silpnaregiui (regėjimo aštrumas – 0,05–0,1) mokiniui regėjimui lavinti galima skirti po 1 ugdymo valandą per savaitę. Šis kursas gali būti intensyvinamas;

76.4. neregintiui mokiniui mobilumo lavinimo individualioms pratyboms po 1 ugdymo valandą per savaitę. Šios valandos gali būti skiriamos kasdienio gyvenimo ir komunikaciniams įgūdžiams ugdyti;

76.5. privalomą tiflopedagoginę pagalbą aklam ir žymią silpnaregistę (regėjimo aštrumas su korekcija geriau matančia akimi – nuo 0,05 iki 0,1) turinčiam mokiniui, kuris mokosi pagal pradinio ugdymo programą (teikiama ne mažiau nei 2 valandas per savaitę).

77. Kurčneregio mokinio ugdymo planas rengiamas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 81.2.2 papunkčiu.

78. Mokiniais, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimą, mokykla skiria:

78.1. specialiųjų pamokų tarčiai, kalbai ir klausai lavinti;

78.2. individualioms ir grupinėms pratyboms 1–4 klasėse po 1 ugdymo valandą kiekvienam mokiniui per savaitę;

78.3. žymių ar labai žymių kalbėjimo ir kalbos sutrikimų turintiems mokiniams, bendraujantiems alternatyvios komunikacijos būdu, tarties, kalbos ir komunikacijos lavinimo individualias ir grupines pratybas galima integruoti į komunikacinės, pažintinės veiklos ir į lietuvių kalbos pamokas. Pratybų ir lietuvių kalbos pamokų turinys turi derėti.

79. Mokiniais, turintiems judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų, mokykla skiria:

79.1. ugdymo valandų gydymajai kūno kultūrai, sensomotorikai lavinti, kompiuteriniams įgūdžiams formuoti, komunikaciniams gebėjimams ugdyti;

79.2. 4–8 mokinių grupei 2–3 gydymosios kūno kultūros pamokas per savaitę;

79.3. individualioms gydymosios kūno kultūros pratyboms po 2 ugdymo valandas per savaitę kiekvienam mokiniui, sergančiam cerebriniu paralyžiumi (vidutinio, labai žymaus laipsnio) ar turinčiam sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų;

79.4. gydymosios kūno kultūros ar pratybų pamokos organizuojamos ne didesnei kaip 10 mokinių grupei.

80. Mokinys, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių dėl intelekto, klausos, kalbėjimo ir kalbos, įvairiapusių raidos ir mokymosi sutrikimų, turintis kochlearinius implantus ir besimokantis tautinės mažumos kalba (išvardytų sutrikimų), gali:

80.1. nesimokyti ar pradėti vėliau mokytis užsienio kalbos;

80.2. nesimokyti muzikos ar ją keisti kitu, meninio ugdymo dalyku (sutrikusios klausos);

80.3. būti atleidžiamas nuo technologijų dalyko pamokų (turintis judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų).

81. Mokiniais, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio galias, mokymosi formą, mokymo organizavimo būdą ir klasės paskirtį:

81.1. turintiems nežymų intelekto sutrikimą, ugdymo planas rengiamas:

81.1.2. vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, kuris gali būti keičiamas iki 15 procentų;

81.1.3. turintiems kompleksinių sutrikimų, kurių derinio dalis yra nežymus intelekto sutrikimas, ugdymo plane reikia skirti specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupinei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

81.2. turintiems vidutinį, žymų ar labai žymų intelekto sutrikimą, ugdymo planas rengiamas:

81.2.1. vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 22 punkte ir 32.6 papunktyje dalykų programoms įgyvendinti nurodytu savaitinių ugdymo valandų skaičiumi, kuris gali būti keičiamas iki 20 procentų, arba vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 81.2.2. papunkčiu, ugdymą organizuojant atskiriomis veiklos sritimis, skiriant specialiųjų pamokų sutrikusioms funkcijoms lavinti ir individualiai ar grupinei specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

81.2.2. ugdymą organizuojant veiklos sritimis skiriamos valandos:

Dalykai / veiklos \ Ugdymo metai, klasė	1–2 klasėse valandų skaičius	3–4 klasėse valandų skaičius	Valandų skaičius per 4 ugdymo metus
Dorinis ugdymas (tikyba, etika)	2	2	4
Komunikacinė veikla arba kalbos ir bendravimo ugdymas*	8–10	8–10	16–20
Pažintinė veikla	6–8	6–8	12–16
Orientacinė veikla	6	6	12
Užsienio kalba**	0–2	0–2	0–4
Informacinių komunikacinių technologijų ugdymas **	0–2	0–2	0–4
Meninė veikla	4–9	4–9	8–12
Fizinė veikla	4–9	4–9	8–12
Valandos, skirtos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, specialiajai veiklai organizuoti***	6	8	14
Privalomas ugdymo valandų skaičius mokiniui	20 / 20	20 / 20	80
Neformalusis vaikų švietimas	4	4	8

Pastabos:

\*Kalbos ir bendravimo ugdymas – veikla, kurią sudaro gestų kalba, sakytinė ir rašytinė lietuvių kalba, yra skiriama kurtiems ir neprigirdintiems vaikams ir kitų komunikacijos sutrikimų turintiems vaikams, naudojantiems alternatyvią komunikaciją.

\*\*Veikla, kurią gali mokykla siūlyti, atsižvelgdama į mokinio galias, turimus išteklius.

\*\*\*Specialioji veikla, skiriama sutrikusioms funkcijoms lavinti, specialiajai pedagoginei pagalbai teikti atsižvelgiant į mokinio sutrikimų pobūdį.

81.2.3. dalį formaliojo švietimo veiklų / pamokų ir neformalųjį vaikų švietimą rekomenduojama organizuoti su bendrųjų klasių mokiniais (jei specialioji klasė yra bendrojo ugdymo mokykloje);

81.2.4. mokinių užimtumą galima organizuoti (neformalųjį švietimą) ir per mokinių atostogas (išskyrus vasaros atostogas);

81.2.5. ugdymo veiklos mokytojo nuožiūra gali būti jungiamos, keičiamos, atsižvelgiant į mokinio poreikius, sveikatos būklę, kitų ugdyme ir švietimo pagalbos teikime dalyvaujančių specialistų rekomendacijas;

81.2.6. mokiniams, sergantiems cerebriniu paralyžiumi ar turinčiam vidutinių, sunkių ar labai sunkių judesio ir padėties sutrikimų, gydomosios kūno kultūros pratyboms skiriama po 2 pamokas per savaitę kiekvienam mokiniui;

81.2.7. mokiniui, turinčiam kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, individualioms ir grupinėms specialiosioms, logopedinėms pratyboms 1–4 klasėse skiriama po 1 pamoką per savaitę.

### **TREČIASIS SKIRSNIS**

#### **ŠVIETIMO PAGALBOS (PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS) TEIKIMAS**

82. Švietimo pagalba (psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė ir specialioji), teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo

patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

83. Mokykloje nesant švietimo pagalbos specialistų, kiekvienam mokiniui, kuriam pedagoginė psichologinė tarnyba arba švietimo pagalbos tarnyba, mokyklos vaiko gerovės komisija rekomenduoja teikti specialistų pagalbą, turi būti skiriama nuo 2 iki 4 valandų per savaitę individualioms konsultacijoms ir (ar) mokymo pagalbai.

#### **KETVIRTASIS SKIRSNIS MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMAS NAMIE**

84. Mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymą namie savarankišku ar nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu organizuoja mokykla pagal mokyklos vaiko gerovės komisijos ir pedagoginės psichologinės tarnybos ar švietimo pagalbos tarnybos, gydytojų rekomendacijas sudariusi individualų ugdymo planą mokymosi namie laikotarpiui, vadovaudamasi Bendrojo ugdymo plano 56, 57 punktais:

84.1. 1–2 ugdymo valandas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

84.2. 1–2 ugdymo valandas rekomenduojama skirti lietuvių kalbai mokytis mokyklose, kuriose mokoma tautinės mažumos kalba;

84.3. kurčių ar neprigirdintį mokinį namie gali ugdyti surdopedagogas ar logopedas;

84.4. mokiniams, turintiems vidutinį, žymų ir labai žymų intelekto sutrikimą, pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, skiriant 8 valandas per savaitę, iš jų 1–2 ugdymo valandas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti;

84.5. mokiniams, turintiems judesio ir padėties sutrikimų, rekomenduojama 1–2 ugdymo valandas per savaitę skirti gydomajai mankštai.

#### **PENKTASIS SKIRSNIS UGDYMO ORGANIZAVIMAS SPECIALIŲJŲ MOKYKLŲ PARENGIAMOSIOSE KLASĖSE**

85. Parengiamoji klasė yra skirta mokiniams Bendrojoje programoje numatytiems pasiekimams pasiekti per ilgesnį laiką, skiriant papildomus privalomo ugdymo metus. Parengiamosiose specialiosiose klasėse kurtiesiems ir neprigirdintiesiems (kochlearinių implantų naudotojams), akliesiems ir silpnaregiams, turintiems kalbėjimo ir kalbos sutrikimų mokiniams ugdymo planas sudaromas vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 22 punkte bei 32.6 papunktyje nurodytu 1–2 klasėje ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų valandų skaičiumi per savaitę vieneriems metams. Kai kuriems dalykams numatytas ugdymo valandų skaičius gali būti keičiamas atsižvelgiant į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, išlaikant mokiniui privalomų ugdymo valandų skaičių per savaitę.

86. Ugdymo planas sudaromas:

86.1. kurtiesiems ir neprigirdintiems vaikams:

86.1.1. vietoje kalboms skiriamų ugdymo valandų organizuojamos komunikacinės veiklos pamokos (7–8 ugdymo valandos per savaitę), kurias sudaro šios veiklos sritys: lietuvių kalba, bendravimas ir pamoka(-os) lietuvių gestų kalbai mokytis;

86.1.2. pažintinė veikla (pamokos) apima socialinę, kultūrinę veiklą, gamtinės aplinkos pažinimą, elementarių matematinių vaizdinių su(si)formavimą;

86.1.3. meninę veiklą sudaro muzikos ritmikos mokymasis ir dailės sričių pažinimas;

86.1.4. dalykinei praktinei veiklai skiriamos 3 ugdymo valandos per savaitę;

86.1.5. kūno kultūrai skiriamos 2–3 ugdymo valandos per savaitę;

86.1.6. tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo individualioms pratyboms skiriamos 2 ugdymo valandos (kochlearinių implantų naudotojams – 2–3 ugdymo valandos) per savaitę kiekvienam mokiniui. Tarties, kalbos ir klausos lavinimo individualios pratybos vyksta per komunikacines ir pažintines veiklas (specialiųjų pratybų ir minėtų veiklų turinys turi derėti);

86.2. sutrikusios regos vaikams ugdymo plane būtina skirti specialiąją pamoką(-as) abilitacinėms pratyboms (sensomotorikai ir regėjimui lavinti).

---